

Turku tänään		Päivän pituus	
YLIN +21°C		AURINKO NOUSEE	
ALIN +14°C		Turku	4.21
		Heisinki	4.15
		Oulu	3.02
		Utsjoki	23.42
		LASKEE	
			22.49
			22.35
			23.42

Videot osoitteessa ts.fi/tstv

Erikoisvustot verkossa TS Ruoka,

TS Koti, TS Hyvinvointi, TS Saaristo,

TS Kiekkaja TS Futs

TS Kiekkaja ja TS Futs

Twitter: turunsanommat

Facebook: Turun Sanomat

Instagram: turunsanommat

Lähetä kuva

Sähköpostilla ts.verkkotoimitus@ts.fi

Tekstiviestillä numeroon 16183,

kirjoita viestin alkuun TS MMS

Lähetä sähköpostia

etunimi.sukunimi@ts.fi

TS/MIKAEL RYDENFELT

Mehiläistarhuri Risto Niilimäki uskoo, että mesikasvituotannolla voidaan nostaa hunajasadon määrää. – Kesä on usein etujajassa. Tämän avulla voidaan saada vielä heinäkuulle kukintaa, sillä mehiläispesät aktivoituvat juhannuksen jälkeen.

Laskevaa hunajanttuotantoa elvytetään mesikasveilla

Hunajantuotannon kulutus ei pysty vastaamaan kotimaan tarjontaan. Tuotannon turvaamiseksi haetaan uusia tapoja viljelytilkuista.

Oona Komonen
Turun Sanomat

Pellon reunaan sijoitettujen sityroksisten pönttöjen ympärillä surisee, kun kolmisesataa taatuhatta mehiläistä pörrää niiden ympärillä. Hunajasato on määrää kerätä kuunvalhteessa. Optimumäärä sadolle on 30–40 kilogrammaa per pesä. Hunajantuotanto on laske-

nut Suomessa. Keskimäärin tuotto on vajaa 2 miljoonaa kiloa vuodessa, joka kattaa 45–75 prosenttia kotimaisesta kulutuksesta riippuen vuodesta. Syyt tuotannon laskuun ovat moninaiset. Mehiläiskatoon on esitetty niiden luonnollisen asunalan katoa, ilmasto- ja kasvinnsuojelun tauteja ja kasvinsuojeluaineita. Hunajantuotannon turvaamiseksi Hunajatuotantoyhdistys, Satafoodin

sestä Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Pirkanmaan alueiden Ely-keskusten Mehiläisiä maatilalle -hankkeen tarkoituksena on etsiä ratkaisua uudenlaisten mesikasvitylkkujen viljelystä. Yksi tällaisista sijaitsee pesien lähellä.

– Hunajakukka, rehuvirna, keltasinappi, auringonkukka, tattari, öljypellava, kevätrapsi, persianapila. Kaikkiaan kahdeksan lajia, mehiläisalan kouluttaja Lauri Ruottinen Hunajatuotantoyhdistyksen puolelta.

Viime kesänä suurin osa luonnonkasveista kukki jo kesän alussa. Mehiläisten pääsääntöisesti alkaa taas juhannuksen jälkeen, joten heinäkuussa niiden meden saanti jäi heikoksi.

– Tällä voidaan pidentää kukinta- ja medensaantikautta, jos säät ovat oikeilla, sekä luoda pölyrtäjille paremmat

elinoirot, selvittää Satafoodin asiantuntija Jaana Laurila.

Ensi vuoden loppuun saakka kestävään hankkeeseen osallistuu kahdeksan maatalousyrittäjää ja mehiläistarhaajaa. Hunajantuotantoa varten perustetut mesikasvitylkelmät eivät ole yleisiä kotimaassa, mutta mallia on haettu lainsäätäjiltä.

– Tämän on nimenomaan pilottihanke. Hunajantuotannosta tulee paljon hajaittoa eri osoitteista. Tarhaajat kyllä koettelevat omakohtaisilla testeillä mikä toimii, mutta tällaisista järjestelmällistä hanketta ei ole ollut, Ruottinen kertoo.

Työtä siltä, aterioivatko mehiläiset mesikasvitylkuilla, mitataan kolmella eri tapaa. Pesien satoa punnitaan vaä alla, hunajasta tehdään siitepölyanalyysia ja pellolla tehdään kukkaseurantaa.

Risto Niilimäki raottaa asian tuntevasti yhden pesän kantta. Viidentoista vuoden mehiläistarhaajan kokemus näkyy otteissa.

– Itse asiassa viisitoista vuotta on sangen vähän alalla. Akaassa asuva tarhuri naurahattaa.

Niilimäki tietää kertoa, että mehiläistarhureiden määrä on tippunut viimeisten vuosien aikana. Suomen mehiläishoitajien liiton mukaan Suomessa on tällä hetkellä noin 2 500 mehiläistarhaajaa, joista päätoimisia on noin sata. Eniten tuotantoa on Etelä- ja Keski-Suomessa.

Tuottavien mehiläispesien määrä on reilu 55 000. – Sen sijaan pesien määrä tiloilla on kasvanut. Niilimäen mukaan hunajantuotanto näkyy hunajapääkaupungiksikin tituleeratussa Akaassa siten, että tuottajia

ei ole tarpeeksi, ja kauppojen hyllyt huutavat tyhjyyttä. Laurilan mukaan hunaja on Suomessa alituore, sillä kysyntää on enemmän kuin tarjontaa. Suomalainen käyttää hunajaa keskimäärin 700 grammassa vuodessa. Kulutus on noussut viime vuosina reilu sata grammalla. Ensimmäistä vuotta mesikasvituotantoa kokeilevien Eri- ja Romppaisen ja Jarmo Kopin näisen tilalla Aurassa tilkkuja on kaksi. Toisessa on useampi lajike, toisessa vain yksi. Hunajakukka tuoksuvoimakkaasti toisen tilkun reunalla. Mehiläispesät sijaitsevat puolen kilometrin päässä, mutta kukissa ei juurikaan pörräisiä näy.

– Ei vielä, tämä kukka on vasta aukeamassa. Kun yksi huoma, että täällä on hyvät apajat, se kertoo mulle. Olen satavarma, että niitä tulee, Ruottinen toteaa.

Kasvien ominaisuudet, kukintaaika, pesien sijainti ja mehiläisten ravinnontarve ohjaavat mehiläisiä kasvien luo.

FAKTA

Sato kerätään elokuun tienoolla

■ **Mehiläiset heinälevät** huhtikuun tienoolla ja kevätyö alkaa toukokuussa.

■ **Mehiläispesät kasvavat** juhanauksen asti. Pääsatokauden aikana pesiin kertyy hunajaa.

■ **Satokausi kestää** 3–7 viikkoa. Hunaja kerätään usein kerralla satokauden päättyvä, yleensä heinä-elokuun vaihteessa ja viimeistään elokuun puolivälissä.

■ **Optimaalinen sää** mehiläiselle on päivälämpötilan ollessa maksimissaan +25 astetta, ja yölämpötilan vähintään +15 astetta.